En misforståelse at grått er nøytralt og tidløst

Ønsker du en tidløs og nøytral farge på huset? Da bør du styre unna grått, sier fargeforsker og universitetslektor Kine Angelo ved NTNU.

Av Bjørg Owren/ifi.no, ifi.no

– Det er en stor misforståelse at grått er nøytralt og tidløst. Grått er så til de grader uttrykk for vår tid, og er trend nå, sier fargeforskeren.

Hun tror mange hus males grå på litt feil premisser. Fordi vi ikke skifter farge på huset ofte, er det naturlig at vi vil finne farger vi kan trives med i mange år. Angelo forstår godt det ønsket, men har ingen tro på at gråfargene, som har vært mote i ganske mange år nå, er noe mer varige enn andre motefarger.

– Vi ønsker oss både noe tidsriktig og tidløst. Egentlig er det en umulighet, det er bare slik som går i salgspropaganda, smiler hun.

Hun mener media også har vært med på å skape dette forventningsbildet, for der har grått over lang tid konsekvent vært omtalt som nøytralt, tidløst, sofistikert og elegant.

– Det tidsriktige er det som uttrykker vår tid her og nå. Slik grått har gjort en god stund, og som antagelig kom som en motreaksjon på det fargerike 80-90-tallet, sier Angelo.

LES OGSÅ: Til deg som planlegger å male grått

POP: Grått har vært trend de siste årene, og er absolutt en uttrykk for vår tid.

Vil gå lei

Hun mener det ikke er noe som tilsier at grått er mer varig enn andre motefarger. Motene skifter, og vi endrer smak og oppfatning av hva som er fint i takt med moteendringene. Det gjelder også gråfargede hus.

– Visst blir du lei grått også. Tenk bare på husene fra 80- og 90-tallet. Det som var fint da, holder ikke i dag, sier hun.

Nøytralt

Men hva gjør vi da, hvis vi ønsker en nøytral farge på huset?

Fargeforskeren mener ingen farge er nøytral. Den må vurderes opp mot sammenhengen den inngår i.

– Det handler om kontekst, sier hun.

Nøytralt kan det bli, hvis husfargen avstemmes godt i forhold til omgivelsene, enten det er natur eller bebyggelse. Den må ikke være mer fargesterk, mørkere eller lysere enn fargene rundt.

– Den må være en del av helheten. Ikke stikke seg fram eller avvike. En må jobbe med lyset, omgivelsene og se på hele konteksten, forklarer Angelo.

AVSTEMT: Når fargen på huset ikke stikker seg ut i forhold til omgivelsene, kan den oppleves som nøytral.

VARM: Eierne av dette huset ønsket en lys gråtone uten gul- eller rødstikk. De testet flere nyanser og endte med S-3502-Y, som har 2 prosent gult i seg.

Grått er vanskelig

Fargeforskeren mener også det er en misforståelse at grått er et trygt og enkelt valg.

– Grått er slett ingen enkel farge. Alt det negative som kan skje med en farge, går oftest galt med grått, sier, Kine Angelo.

Utfordringen med gråtoner, og da spesielt de lyse til middels mørke nyansene, er at de snur seg etter alt rundt.

– De er svært sensitive og tar farge av lyset og omgivelsene. Derfor er det lett å få gulstikk, blåstikk, grønnstikk eller rødstikk i fargen. Er du uheldig, kan du ende med gråtoner som er «gusjete» eller fiolett helt utilsiktet, advarer hun.

PÅVIRKES: Fargene påvirkes av omgivelsene, så en farge som ser grå ut på fargeprøven, kan oppleves blå på huset.

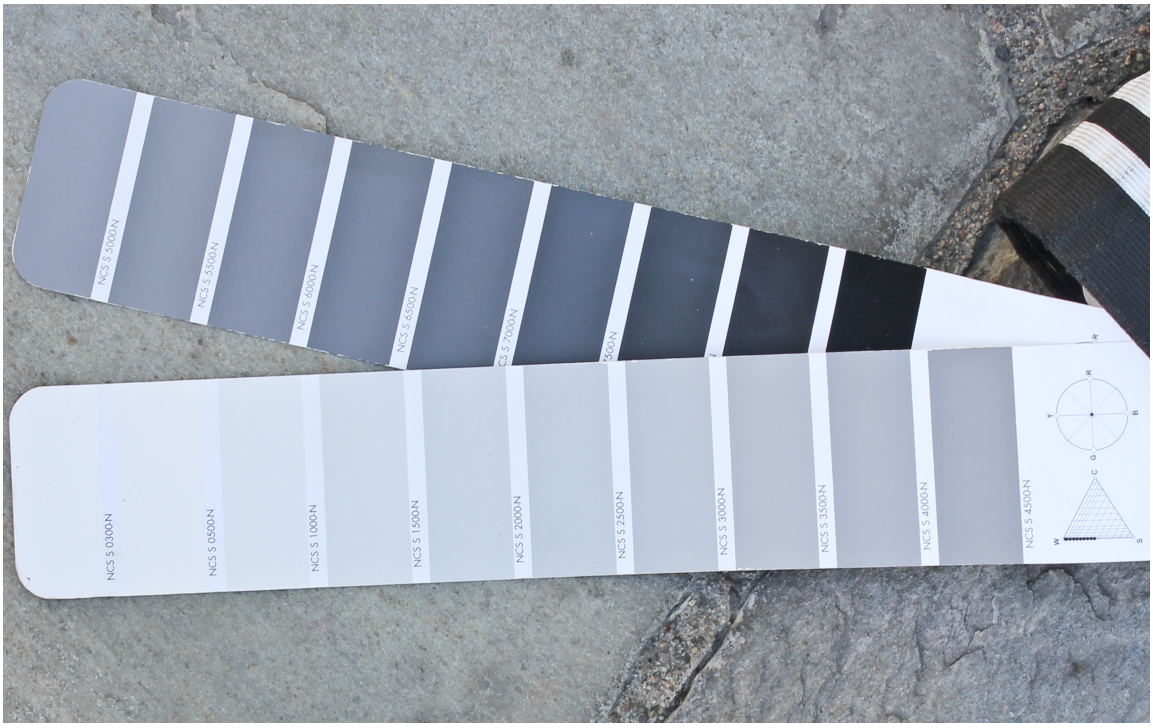

RØDSTIKK: Gråfarger sett opp mot mye grønt, enten det er grønn natur eller et nabobygg, kan få et stikk av rødt.

Tradisjon

Rett skal være rett, grå hus er ikke bare mote og trend. Vi har malt grå hus gjennom mange stilepoker både i bymiljø og landlige omgivelser. Forskjellen er at før hadde gråfargene en tydelig kulørthet.

– De var aldri helt akromatiske, det vil si nyanser med hvitt og sort uten farge. De tradisjonelle gråfargene har gjerne 1-5 prosent gult, rødt eller grønt i seg. Og skal man velge grått, bør man sikte seg inn mot slike gråtoner, avslutter hun.

NCS: De såkalte akromatiske gråfargene, de helt uten kulørthet, er angitt med N i NCS-systemet.

STILEPOKE: Vi har grå hus fra mange stilepoker, de gamle gråfargene har alltid hatt en tydelig kulørthet, som her i Trondheim.